

розподіляються між різними ділянками або відділами сектора загального контролінгу, що займаються аналізом, плануванням, реалізацією та контролем.

Організаційне виділення фінансового контролінгу з усієї його системи сприяє створенню більш сприятливих умов для розгляду ліквідності в числі найважливіших факторів, що враховуються в процесі прийняття рішень. Тим самим виникає організаційні або повноважні противаги переважної орієнтації контролінгу на такі аспекти, як рентабельність і раціональність господарювання.

До основних завдань фінансового управління підприємством відносять підтримання рентабельності та забезпечення платоспроможності. Рентабельність показує ефективність функціонування підприємства, тобто здатність генерувати додатковий продукт, а платоспроможність відбиває здатність підприємства в необхідних обсягах і вчасно платити в рахунок задоволення своїх зобов'язань, купувати потрібну кількість ресурсів для функціонування і розвитку [1].

Сьогодні всі суб'єкти господарювання існують на принципах самостійності і відповідальності, тому забезпечення платоспроможності має високе значення. Так як кожне підприємство повинно підтримувати платоспроможність, то йому необхідно активне управління фінансовими процесами.

Основними функціями фінансового контролінгу є:

- спостереження за ходом реалізації фінансових завдань, встановлених системою планових фінансових показників і нормативів;
- вимір ступеня відхилень фактичних результатів фінансової діяльності від передбачених;
- діагностування за розмірами відхилень серйозних погіршень у фінансовому стані підприємства і істотного зниження темпів його фінансового розвитку;
- розробка оперативних управлінських рішень по нормалізації фінансової діяльності підприємства відповідно до передбачених цілями та показниками;
- коректування при необхідності окремих цілей і показників фінансового розвитку у зв'язку із зміною зовнішнього фінансового середовища, кон'юнктури фінансового ринку і внутрішніх умов здійснення господарської діяльності підприємства [3].

Як видно з цих функцій, фінансовий контролінг не обмежується здійсненням лише внутрішнього контролю за фінансовою діяльністю і фінансових операцій, але є ефективною координуючою системою забезпечення взаємозв'язків між формуванням інформаційної бази, фінансовим аналізом, фінансовим плануванням і внутрішнім фінансовим контролем на підприємстві.

Література:

1. Басанцов І.В. Державний фінансовий контроль: Регіональні аспекти : [монографія]/І.В. Басанцов. – К.: Корпорація, 2006. – 234 с.
2. Бутинець Ф.Ф. Контроль і ревізія /Ф.Ф. Бутинець та ін. – Житомир: Рута, 2002. – 544 с.
3. Тікань Л.В. Фінансовий контроль: теорія та методологія /Л.В. Тікань, Ю.О. Голуб, Н.В. Сіногіна. – Харків: ХНЕУ, 2009. – 92 с.

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Н.В. Акименко, к.е.н., доцент
І.С. Семенова

Одеський національний політехнічний університет

Актуальність проблеми. Інвестиційна діяльність в тій чи іншій мірі властива будь-якому підприємству. Прийняття інвестиційного рішення неможливе без врахування наступних факторів: вид інвестиції; вартість інвестиційного проекту; альтернатива доступних проектів;

обмеження фінансових ресурсів доступних для інвестування; пріоритетні напрямки інвестування; ризик пов'язаний з прийняттям того чи іншого рішення і т.д. [1].

Потреба в залученні прямих іноземних інвестицій (далі – ПІІ) в економіку України пояснюється передусім недостатнім вкладанням внутрішніх чистих інвестицій в основний капітал, що обумовлює застійний характер вітчизняної економіки [2].

Тому безперечно актуальним є дослідження методів та реалій надходження в нашу країну ПІІ, спрямування їх за видами економічної діяльності, регіонами та вплив на вітчизняні підприємства [3].

Сучасний стан ПІІ в економіку України відображено у звіті компанії «Ernst & Young» – міжнародного лідера з аудиту, оподаткування і права. Згідно з оцінками цієї компанії, у Центральній та Східній Європі з 2000 по 2010 рр. Україна займала 10 місце як за кількістю інвестиційних проектів, так і за кількістю створених робочих місць. Негативною тенденцією є те, що вона посіла третє місце за вкладеннями ПІІ у фінансові послуги. Водночас дуже мало спрямовувала ПІІ у виробництво, тоді як у Центральній та Східній Європі цей показник сягав 50 %. Наголошено, що в Україні для бізнес-клімату характерні корупція, затримки на митниці, зволікання з поверненням ПДВ, що набули загрозливого характеру [4].

У 2014 році в економіку України іноземними інвесторами було вкладено 2451,7 млн.дол. США прямих інвестицій (акціонерного капіталу). Зменшення капіталу за цей період становить 13592,1 млн.дол. (у т.ч. за рахунок курсової різниці – 12246,5 млн.дол.).

Інвестиції надійшли зі 131 країни світу. Із країн ЄС із початку інвестування внесено 35575,5 млн.дол. інвестицій (77,5% загального обсягу акціонерного капіталу), з інших країн світу – 10340,5 млн.дол. (22,5%).

Звісно, що одні іноземні інвестиції не можуть підняти вітчизняну економіку. Але з іншого боку, вони можуть послужити стимулом, каталізатором розвитку і зростання внутрішніх інвестицій. Надходження закордонних капіталовкладень життєво важливе для досягнення таких цілей, як вихід з сучасного кризового стану, поступовий підйом економіки. При цьому суспільні інтереси не збігаються з інтересами іноземних інвесторів, отже, важливо залучити капітали так, щоб не позбавити їх власників власних мотивацій, одночасно спрямовуючи дії останніх на благо суспільних цілей [5].

У зарубіжній економічній літературі існує значна кількість публікацій, присвячених різним аспектам іноземного інвестування. Проблема залучення іноземного капіталу отримала особливо докладне висвітлення в роботах таких зарубіжних економістів, як Дж. Бейлі, Р.Верон, Дж. Даннінг, Д. Йоргенсон, Д. Норкотта, В. Ойкен, П. Фішер, М. Фрідмен, С. Хаймер, У. Шарп та ін. [6].

Іноземні інвестиції можуть здійснюватись у таких формах: часткової участі у капіталі підприємств, що створюються спільно з українськими юридичними і фізичними особами, або придбання частки діючих підприємств; створення підприємств, що повністю належать іноземним інвесторам, філій та інших відокремлених підрозділів іноземних юридичних осіб або придбання у власність діючих підприємств повністю; придбання не забороненого законами України нерухомого чи рухомого майна, включаючи будинки, квартири, приміщення, обладнання, транспортні засоби та інші об'єкти власності, шляхом прямого одержання майна і майнових комплексів або у вигляді акцій, облігацій та інших цінних паперів; придбання самостійно або за участю українських юридичних чи фізичних осіб прав на користування землею та використання природних ресурсів на території України; придбання інших майнових прав; господарської (підприємницької) діяльності на основі угод про розподіл продукції; в інших формах, які не заборонені законами України, в тому числі без створення юридичної особи на підставі договорів із суб'єктами господарської діяльності України [7].

Інвестиції потребують різні галузі України. Як приклад, розглянемо авіаційну галузь. Авіа галузь України має не лише технічний потенціал, але й економічний. За даними експертів, при умовах виробництва 12 літаків на рік сума податків становила б близько 2 млрд грн., в той час як зараз ця сума складає 600 млн. грн. Разом з тим, і в суміжних секторах є переваги, бо одне робоче місце в авіа-будівництві додає до 10-15 робочих місць у інших галузях (хімічна, приладобудівна, металургійна). Основними проблемами і потребами галузі для її стабільного розвитку є гарантії держави для інвесторів на залучені у галузь кошти і створення всередині України підтримки високотехнологічних секторів промисловості.

Запорукою успішних реформ нового українського уряду повинні стати прагматизм і «економічний націоналізм» з опорою на український середній бізнес. В першу чергу – виробничий, який створює нові робочі місця та реінвестує отриманий прибуток на батьківщині.

У тій же авіаційній сфері існують амбітні проекти. Наприклад, державне підприємство «Одеський авіаційний завод» розробляє до реалізації проект розвитку літакобудування – сільськогосподарської авіації, а саме серійне будівництво літака «Фермер 300» з метою забезпечення агропідприємств авіаційною технікою, підвищення якості та збільшення обсягів обробки сільгоспземель. Обсяг потрібних інвестицій складає 30 млн. грн. Реалізація проекту дозволить: ефективно задовольняти потреби сільського господарства України в обробці угідь за допомоги авіаційної техніки; підвищити врожайність сільськогосподарських угідь щонайменше на 40%, а крім того будуть створені близько 100 нових робочих місць. Також розроблений проект розвитку літакобудування – серійне будівництво легкомоторного багатоцільового літака «Дельфін». Обсяг необхідних інвестицій 81,8 млн. грн. Реалізація проекту дозволить забезпечити виконання польотів по місцевих повітряних лініях та моніторинг земної і водної поверхні. Перспективу має також реалізація проекту створення авіаційно-технічного комплексу «АНАТРА». Обсяг потрібних інвестицій складає 1067,9 млн. грн. Можливості авіаційно-технічного комплексу «АНАТРА» – це виконання авіаційно-хімічних робіт і технологічне обслуговування легкомоторних літаків для сільгоспавіації сервісного обслуговування літаків бізнес-класу, льотного складу з «VIP зоною» для пасажирів.

Загалом, на сьогоднішній день підприємство фінансується державою. При залученні іноземних інвестицій конкурентоспроможність вітчизняного підприємства зростає в рази, що в результаті потягнуло би за собою зміни в агропромисловому комплексі, а саме сприяло б підняттю його на новий рівень.

Таким чином, залучення іноземного капіталу, а саме прями іноземні інвестиції мають ряд позитивних впливів на економіку нашої країни та конкурентоспроможність вітчизняних підприємств. Завдяки їм зростає інвестиційна активність; вони дають стимул до вкладення в оновлення і зростання основного виробництва; стимулюють впровадження передових досягнень техніки і науки у виробництво і менеджмент; сприяють активізації конкуренції, дають стимул до розвитку середнього і малого бізнесу; збільшують рівень зайнятості населення, підвищують рівень його доходів; поповнюють бюджет країни податковими надходженнями.

Отже, залучення іноземного капіталу – це дуже важливий та актуальний крок у фінансовому забезпеченні формування потенціалу розвитку вітчизняних підприємств, підвищення їх конкурентоспроможності, а крім того – суттєвий захід щодо позитивного впливу на економіку країни у цілому.

Література:

1. Бібік Г.Ю. Проблеми та перспективи залучення іноземних інвестицій в економіку України / Экономика и управление – 2013 – №5 – С. 128–132.
2. Шморгун Л. Валові інвестиції в основний капітал як фактор зростання валового внутрішнього продукту: 1996–2010 рр. / Л. Шморгун // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – 2012. – № 4. – С. 23–31.
3. Шморгун Л. Прямі іноземні інвестиції в економіку України: проблеми залучення та галузевого спрямування. / Л. Шморгун // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. – 2014. – № 6. – С. 143–150.
4. Звіт про прями іноземні інвестиції в Україну. 2011 р. [Ел. ресурс] /Ernst&Young. – Режим доступу : <http://www.ukrproject.gov.ua/sites/default/files/files/Ukraine-FDI-Report-2011-Ukr.pdf>.
5. Девятловский Д.Н. Проблема привлечения иностранных инвестиций в экономику России // Современные наукоемкие технологии. – 2012. – № 7. – С. 46–47.